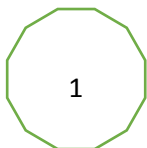

Suvelilled

Kukemagun *Papaver rhoeas*

Ühe- või kaheaastane suvelill. Looduslikul kukemagunal punased õied, ilutaimedena kasvatatavatel ka oranžikaspunased, roosad, kreemjad, valged ja isegi mitmevärvilised. Aretatud on ka täidisõielisi sorte.

Perekond: magun (*Papaver*)

Sugukond: magunalased (*Papaveraceae*)

Päritolumaa või piirkond

Looduslikult levinud Euroopas, Lääne-Siberis, Väike-Aasias ja Vahemere maades põldudel umbrohuna. Levila põhjapiir ulatub Rootsi ja Lätini. Eesti loodusesse sattunud nii kultuurist metsistununa kui ka juhutulnukana. Leidub enamasti Põhja- ja Lääne-Eestis raudtee äärtes ja harva ka põllul umbrohuna. Metsistumise kohta Eestis on ligi kahe sajandi taguseid teateid. Kasvatatakse Eestis ilutaimena.

Mõõtmed

Kõrgus 30–90 cm, lihtsad või harunenud karvased varred, õite läbimõõt kuni 10 cm. Lehed sulgjad, kergelt hallikad, kahelihambulise servaga kuni 15 cm pikad.

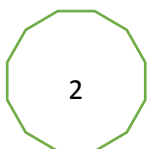
Haabitus: püstine.

Dekoratiivsuse aeg: õitseb pikalt juunist kuni septembrini.

Kasvukoha iseloomustus

Vajab päikselist või kergelt poolvarjulist kasvukohta. Eelistab viljakat, parasniisket ja kobedat mulda, õitsevad paremini kergemal liivasemal mullal. Ei talu värsket sõnnikut ja liigniiskel mullal haigestuvad. Erinevalt teistest Eestis kasvavatest magunaliikidest eelistab lubjarikkaid kasvukohti. Külvatatakse peenrale mai esimeses pooles. Samuti võib külvata sügisel ja kasvatada kaheaastasena. Seemned idanevad 1–2 nädalat. Harvendades jäetakse taimede vaheks 10–20 cm. Ei talu istutamist, kuna neil on pikk peajuur. Idanevus säilib 3–4 aastat.

Uus või üllatav fakt: kukemagun on Belgia ja Poola rahvuslill.

Ibeeriselehine tukalill *Brachycome iberidifolia*

Üheaastane suvelill. Keelõied sinistes ja lillakates värvitoonides või valged ja roosad. Putkõied kollased või mustjaspruunid. Sobib hästi kiviktaimlasse, rõdukasti, Ja peenra äärelilleks.

Perekond: tukalill (*Brachycome*)

Sugukond: korvõielised (*Asteraceae*)

Päritolumaa või piirkond

Looduslikult kasvab Austraalia läänepoolses osas. Leidub niiskematel kohtadel mäestikes, jõeorgude tasandikel ja kaljulõhedes, samuti ka kuivadel liivastel tasandikel.

Mõõtmed

Taime kõrgus 15–30 (40) cm. Vars rikkalikult harunenud, sulgjagused lehed vahelduvad. Õisik läbimõõduga 2,5–3,5 cm.

Haabitus: püstine, puhmikjas.

Dekoratiivsuse aeg: õitseb rikkalikult juulist külmadeni.

Kasvukoha iseloomustus

Eelistab päikselist kasvukohta ja kuivemat toitainerikast mulda. On tolerantne happelise mulla suhtes, kasvab ka tavalisel aiapinnal. Liigniiskuse suhtes tundlikud, ei talu märga rasket mulda. Jahedal ja vihmasel suvel võivad taimed hävida.

Külvatakse kevadel taimede ettekasvatamiseks või peenrale mai alguses, seemned idanevad 1–2 nädalat. Taimede vaheks jäetakse 20–30 cm. Taimed võib ka ette kasvatada. Noori taimi tuleks öökülmade perioodil kaitsta. Idanevus säilib 2–3 aastat.

Kasutatud allikad:

1. Aomets, M. Lilled ja sugukonnad: [Korvõielised lilled](#); [Magunalised, ristõielised, kannikeselised ja begoonialised lilled](#). Moodle.
2. Eesti Loodus. [Ahvatlevad moonid](#). 05/2003.
3. Aiasõber. Liigikirjeldused: [Magun, moon](#); [Tukalill](#).
4. Eesti e-flora. [Kukemagun](#). Tartu Ülikool.
5. Pildid internetist.